

درس هفتم! محیط زیست، بستر گردشگری مسئولانه

۱- چند مورد از جاذبه‌های گردشگری کشورمان را نام ببرید؟

کویر مصر در اصفهان، آبشار بیشه در لرستان، شهر سوخته در سیستان و گنبد سلطانیه در زنجان

۲- گردشگری چیست؟ (تعریف)

سفر و فعالیتی که خارج از محل زندگی انجام می‌شود و فرد برای حداقل یک روز و حداکثر یک سال جهت تفریح و اهدافی دیگر اقامت و گشت و گذار می‌نماید.

۳- کدامیک از موارد زیر جزو اهداف ارزشمند برای گردشگری خارجی است؟

الف) جاذبه‌های طبیعی ب) جاذبه‌های فرهنگی ج) جاذبه‌های تاریخی

تمام موارد

(مهم‌ترین اهداف گردشگران خارجی و داخلی از سفر به ایران را نام ببرید.)

انواع جاذبه‌های طبیعی، فرهنگی و تاریخی در ایران، علاوه بر گردشگری داخلی، هدفی ارزشمند برای گردشگری خارجی به شما می‌رود.)

۴- اثرات و مزایای گردشگر بر یک منطقه چیست؟

کسب درآمد؛ ایجاد فرصت جذب سرمایه؛ ایجاد فرصت مشاغل (نوین)؛ توانایی ترویج زبان و فرهنگ و رسوم از طریق گردشگران

(مزایای توسعه منطقی گردشگری را بنویسید.)

الف) گردشگری نقش مؤثری در شکوفایی اقتصادی، کشورهای میزبان ایفا می‌کند. از زمان ورود یک گردشگر، او برای تأمین غذا و اقامت، رفت و آمد، تفریح و گشت و گذار، فرید سوغات و دیدن جاذبه‌های یک منطقه هزینه می‌کند.

ب) ارائه خدمات گردشگری، موجب ایجاد فرصت‌هایی برای جذب سرمایه و مشاغل نوین مانند تأسیس مهمان پذیرها، مراکز پذیرایی، شرکت‌های خدمات مسافرتی و گردشگری و ... در جوامع میزبان می‌شود.

ج) گردشگری از نظر فرهنگی کشورهای میزبان نیز مهم است. زیرا توانایی ترویج زبان و فرهنگ و رسوم کشور میزبان، از طریق گردشگران فراهم می‌شود.)

۵- یک گردشگر در چه مواردی هزینه می‌کند؟

تامین غذا و اقامت؛ رفت و آمد؛ تفریح و خرید سوغات؛ دیدن جاذبه‌های منطقه

۶- گردشگری با چه چیزهایی رابطه تنگاتنگ دارد؟

با امنیت سیاسی، اقتصادی و احترام متقابل

۷- چرا گردشگری از بعد فرهنگی و اجتماعی مهم است؟

گردشگری از بعد فرهنگی و اجتماعی نیز مهم است، زیرا جوامع و کشورهای میزبان می‌توانند از طریق گردشگران به ترویج زبان، فرهنگ و رسوم اجتماعی خود بپردازند.

۸- دو نمونه از نحوه برخورد با جاذبه‌های گردشگری را بنویسید.

برخورد منفی مانند گروه‌های افراطی تکفیری مانند داعش در کشورهای عراق، سوریه و منطقه حجاز

برخورد مثبت مانند شهرستان شوشتر، به واسطه وجود سازه‌های آبی - تاریخی.

۹- در شوشتر وجود سازه‌های از نظر گردشگری مهم است.

آبی - تاریخی

۱۰- عوامل اصلی موثر در گردشگری در ایران کدامند؟

موقعیت جغرافیایی؛ تنوع نژادی، زبانی، قومی، فرهنگی؛ جاذبه‌های طبیعی و متنوع و همچنین ویژگی‌های اخلاقی مردم و علاقه به سیر و سفر

(پیشینه گردشگری در ایران را توضیح دهید. و یا عوامل اصلی گردشگری در ایران را بنویسید.

ایران یکی از کشورهایی است که قدمت طولانی در گردشگری دارد. موقعیت جغرافیایی، تنوع نژادی، زبانی، قومی، فرهنگی، جاذبه‌های طبیعی و متنوع و همچنین ویژگی‌های اخلاقی مردم و علاقه به سیر و سفر از عوامل اصلی گردشگری در ایران محسوب می‌شود.)

۱۱- کاروان‌سراها نشانگر چه چیزی هستند؟

نشانگر قدمت و اهمیت سفر در ایران هستند.

۱۲- کاروان‌سراها چه مکان‌هایی بودند؟ (تعریف)

منازلی با امکانات متفاوت در بین مسیرهای طولانی و صعب‌العبور بودند که مردم و کاروان‌های تجاری در این منازل اقامت می‌کردند.

۱۳- نماد طبیعت‌گردی کهن در ایران چه رویدادی بود؟

سیزده به در

۱۴- سیزده به در، روز آشتی با و است.

زمین - طبیعت (روز آشتی با طبیعت چه روزی است؟)

۱۵- نماد گردشگری مذهبی بین مسلمانان چیست؟

مراسم حج

۱۶- سفرنامه نویسی چیست؟

سبکی ادبی است که در آن شخص دیده‌ها، شنیده‌ها، جزئیات، احساسات و رخدادهای دروان سفر را برای دیگران می‌نگارد.

۱۷- آثار نامطلوب گردشگری (بدون برنامه‌ریزی و مدیریت) بر محیط زیست را بنویسید.

الف) گاهی گردشگران بناهای تاریخی را تخریب می‌کنند. برای مثال قطعه‌ای از یک اثر تاریخی را بر می‌دارند و به عنوان یادگاری با خود می‌برند.

ب) از اصلی‌ترین پیامدهای حضور گردشگر، ایجاد تغییرات و تخریب‌ها در چشم‌اندازها و منظرهای طبیعی است که در دراز مدت نقشی اساسی در تغییر محیط زیست هر منطقه دارد.

ج) استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی، آب و سایر اجزای زنده و غیره زنده محیط زیست می‌تواند یکی دیگر از آثار نامطلوب گردشگری بدون برنامه‌ریزی و مدیریت باشد.

د) در برخی از مناطق گردشگری، انواع اماکن اقامتی، مجتمع‌های گردشگری و تجاری ساخته می‌شوند که بدون توجه به شرایط طبیعی و توان محیط زیست توسعه می‌یابند.

ه) گاهی اوقات ورود به پهنه‌های بومی شرایط را برای مردم محلی نیز غیرقابل تحمل می‌کند.

۱۸- باداب سورت چیست؟

یکی از چشمه‌های پلکانی و تراورتنی کم نظیر در جهان باداب سورت در نزدیکی کیاسر ساری در مازندران است. (یکی از چشمه‌های پلکانی و تراورتنی که نظیر جهان در کجا قرار دارد؟)

۱۹- یکی از عوامل تهدید کننده باداب سورت چیست؟

وارد شدن گردشگران با کفش به داخل چشمه‌ها است که بلورهای تشکیل شده در طول هزاران سال را از بین می‌برند.

۲۰- کدام یک از تجربیات ایران در حفاظت محیط زیست موفق تر بوده؟

تالاب کانی برازان در نزدیکی مهاباد.

۲۱- اولین سایت پرنده‌نگری ایران کدام محل می‌باشد؟

تالاب کانی برازان (تالاب کانی برازان به چه چیزی تبدیل شده است؟)

۲۲- یک مسافرت مسئولانه به مناطق طبیعی است که محیط زیست را حفظ می‌کند و در ارتقای سطح زندگی مردم محلی نقش بسزایی دارد؟

بوم گردشگری (بوم گردشگری چیست؟)

۲۳- در مفهوم عام، بوم گردشگری چیست؟

در مفهوم عام، بوم گردشگری شامل گشت و گذار در محیط‌های طبیعی و بکر دارای عناصر طبیعی منحصر به فرد است برای مثال گردش در غارها، کوه‌ها، آبشارها، بیابان‌ها، کویرها، جنگل‌ها، تندرا و دیگر عوارض و پدیده‌های طبیعی.

۲۴- بوم گردشگری همان است.

اکوتوریسم

۲۵- تمام انواع گردشگری به نوعی می‌توانند در طبقه‌بندی بگنجد.

بوم گردشگری

۲۶- بازدید از مکان‌های تاریخی و باستانی که جنبه زیبایی شناختی و فرهنگی دارد، چه زمانی می‌تواند از مصادیق بوم گردشگری باشد؟

اگر سازگار با حفظ و حمایت از محیط زیست باشد.

۲۷- سه ویژگی بوم گردشگری را بنویسید؟

۱- سفری که حامی حفاظت از تنوع زیستی و محیط زیست و با حداقل آثار نامطلوب محیط زیست باشد

۲- سفری که برای جوامع میزبان محلی سودمند باشد

۳- سفری که به درک و فهم عمیق از طبیعت و محیط زیست منجر شود.

۲۸- در واقع دستیابی به پایداری هدف اصلی بوم گردشگری است.

(هدف اصلی بوم گردشگری چیست؟)

محیط زیست

۲۹- برای دستیابی به توسعه پایدار گردشگری و فرهنگ حفظ و حمایت از محیط زیست چه چیزی اهمیت زیادی دارد؟

ارائه انواع آموزش‌ها به طوری که فرهنگ گردشگران به سمت حفظ و حمایت از محیط زیست سوق داده شود.

۳۰- هر گردشگری که در تضاد با اصول باشد از مصادیق بوم گردشگری نیست.

پایداری محیط

۳۱- چرا مزارع روستایی (در کشورهای محروم) از مقاصد بوم گردشگری است؟

مزارع روستایی به منظور حمایت از کشاورزی پایدار بومی در کشورهای محروم برای کشت و پرورش انواع گونه‌های خاص گیاهی و جانوری نیز از مقاصد بوم گردشگری هستند.

۳۲- از فرصت‌های بوم گردشگری در جوامع در معرض خطر چه استفاده‌ای می‌توان کرد؟

از فرصت‌های بوم گردشگری برای حفاظت از زمین و معیشت جوامع در معرض خطر به دلیل توسعه ناپایدار صنعت، جنگل‌زدایی و غیره استفاده می‌شود. (در این جهت تعامل با مردم محلی برای کاشت درختان، توسعه معاملات محلی، تجهیز خانه‌ها و ارائه آموزش‌های لازم برای ارتقای آگاهی، حفظ و احترام به محیط زیست و فرهنگ مردم محلی انجام می‌شود.)

۳۳- انواع بوم گردشگری را نام ببرید. (۴ مورد)

زمین گردشگری؛ اسکی گردشگری؛ آب گردشگری؛ زیست گردشگری؛ طبیعت گردشگری.

۳۴- زمین گردشگری (ژئوتوریسم) را شرح دهید؟

شامل بازدید از ویژگی‌های زمین‌شناسی و پدیده‌های جغرافیایی مانند کوه، غار، بیابان، کویر، جنگل، و ... است.

۳۵- ژئوپارک چیست؟

ژئوپارک‌ها همان پارک‌های زمین‌شناسی، مناطق و سرزمین‌هایی هستند که در آن‌ها پدیده‌های زمین‌شناسی بی‌نظیری وجود دارد که حتی می‌تواند نشان دهنده تاریخچه زمین‌شناسی منطقه باشد.

۳۶- گردشگری که شامل انواع اسکی روی برف، کوه، شن، ماسه و نظایر آن است به چه نامی مشهور است؟

اسکی گردشگری

۳۷- نام دیگر آب گردشگری چیست و آن را توضیح دهید؟

هیدروتوریسم؛ شامل گردش و ورزش در سواحل، قایقرانی و شنا در پهنه‌های آبی است.

۳۸- زیست گردشگری (بیوتوریسم) را شرح دهید؟

گردشگری در فضاهای محیط زیستی برای درک و شناخت بهتر تنوع زیستی و استفاده از شرایط آب و هوایی است.

۳۹- استفاده از عناصر و حس طبیعت به منظور سلامت، تمرکز و تعادل جسمانی، روانی و روحی به چه نامی مشهور است؟

طبیعت درمانی

۴۰- سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۵۳ به چه دلایلی چهار منطقه را تحت مدیریت قرار داد؟

به منظور حفظ عرصه‌ها و میراث طبیعی ایران.

۴۱- چهار منطقه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در ایران را نام ببرید؟

الف) پارک‌های ملی

ب) آثار طبیعی ملی

ج) منطقه حفاظت شده

د) پناهگاه حیات وحش

۴۲- پارک ملی را تعریف کنید؟

به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور گفته می‌شود که نماینگر نمونه‌های برجسته‌ای از مظاهر طبیعی ایران است.

۴۳- هدف از ایجاد پارک‌های ملی چیست؟

به منظور حفظ و ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی‌ها در شرایط کاملاً طبیعی، ایجاد می‌شوند.

۴۴- پدیده‌ها یا مجموعه‌های گیاهی و جانوری به نسبت کوچک، جالب، کم نظیر، استثنایی و غیرقابل جایگزین که دارای ارزش-های حفاظتی، علمی، تاریخی یا طبیعی هستند به چه نامی مرسوم هستند؟

آثار طبیعی ملی (آثار طبیعی ملی را تعریف کنید)

۴۵- منطقه حفاظت شده، اراضی هستند که از نظر حفاظت دارای ارزش است و به منظور حراست، ترمیم و احیای حیات و جلوگیری از انهدام تدریجی آن‌ها انتخاب می‌شوند؟

استراژیک؛ جانوری و گیاهی (منطقه حفاظت شده را تعریف کنید)

۴۶- پناهگاه حیات وحش را تعریف کنید.

مناطق از انواع زیستگاه‌های نمونه‌اند که برای حمایت از جمعیت گونه‌های حیات وحش که اهمیت ملی دارند، انتخاب می‌شوند. این مناطق، محیط‌های مناسبی برای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی محسوب می‌شوند. فعالیت‌های گردشگری کنترل شده و در ابعاد محدود در پناهگاه‌ها مجاز است.

۴۷- برای رفع نگرانی اهالی روستای بان تالای نوک تایلند از بابت به خطر افتادن سنت‌هایشان چه نوع گردشگری پیشنهاد شده؟

گردشگری جامعه محور

۴۸- چند مورد از قوانین و مقررات مناطق حفاظت شده در کشور ما را بنویسید؟

الف) تیراندازی و شکار در پارک‌های ملی ممنوع است.

ب) چرای دام و قطع درختان و بوته‌کنی ممنوع است.

ج) هر گونه بهره‌برداری در این مناطق بدون مجوز ممنوع است.

۴۹- توسعه پایدار چگونه توسعه‌ای است؟

توسعه‌ای است که نیاز فعلی جامعه را بر آورده می‌سازد، بدون آن‌که به نیازهای نسل‌های آینده صدمه‌ای وارد شود.

۵۰- گردشگری پایدار چیست؟

به معنای رسیدن به رشد در شیوه حفظ طبیعت، محیط زیست، فرهنگ، تاریخ و تمدن در جوامع است.

۵۱- گردشگری مسئولانه یعنی چه؟

گردشگری مسئولانه یعنی همانطور که ما وقتی به مهمانی می‌رویم، خانه میزبان خود را آلوده یا تخریب نمی‌کنیم پس باید همین رفتار را هنگام گردشگری نیز رعایت کنیم.

۵۲- مسئولیت‌پذیری هنگام گردشگری نشانه چیست؟

سطح فرهنگی و تربیتی یک جامعه است.

۵۳- جاهای خالی را پر کنید.

الف) کاروان‌سراها منازلی در بین مسیرهای طولانی و صعب‌العبور بودند.

ب) سفرنامه نویسی سبکی ادبی است که در آن شخص، دیده‌ها، شنیده‌ها، جزئیات، احساسات و رخداد‌های دوران سفر را برای دیگران می‌نگارد.

ج) بوم‌گردشگری یک مسافرت مسئولانه به مناطق طبیعی است که محیط زیست را حفظ می‌کند.

د) دستیابی به پایداری محیط زیست هدف اصلی بوم‌گردشگری است.

۵۴- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را تعیین کنید.

الف) یکی از سیاست‌های کلان کشور نیز، رواج و گسترش گردشگری و بوم‌گردشگری است.

درست

ب) دومین میراث طبیعی ایران بعد از کوه دماوند، سازه‌های آبی - تاریخی، شوشتر، خوزستان است.

نادرست

ج) کاروان‌سرای دیر گچین در قم قدیمی‌ترین و مادر کاروان‌سراهای ایران است.

درست

با آرزوی توفیقات روز افزون و کامیابی در تمام مراحل زندگی بویژه تحصیل علم و ادب

تهیه و گردآوری؛ مولفان، دبیران امام حسین (ع) ناحیه تبریز بهمن ماه ۱۳۹۶